

برنامه‌های تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط هنگ کنگ

بخش اول

بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (SMEs) در فرآیند توسعه اقتصادی، اجتماعی، به ویژه صنعتی کلیه جامعه‌های اقتصادی از جایگاهی ویژه برخوردارند. ملاحظه آمار و ارقام مربوط به این بنگاه‌ها در کشورهای پیشرفته صنعتی جهان از جمله ژاپن، ایالات متحده آمریکا، آلمان و ... نیز حکایت از آن دارند که نزدیک به اگر نه کل تولید ناخالص ملی این کشورها اما بخش عمده آن ناشی از عملکرد این بنگاه‌ها می‌باشد که در اینجا از ذکر بیشتر درباره آنها در می‌گذریم.

بنابراین، با توجه به جایگاه بنگاه‌های کوچک و متوسط در توسعه اقتصادی کشور، به ویژه ایجاد فرصت‌های شغلی جدید که مشکل حال و آینده کشور است، تردید نیست که توجه به رونق این بنگاه‌ها در توسعه اقتصادی کشور و در نهایت شکوفاسازی اقتصاد و رفاه اجتماعی آن از اهمیت ویژه برخوردار است؛ راستینه‌ای که دستیابی به آن مستلزم در اختیار داشتن منابع مالی کلان و شیوه‌های بهره‌گیری ویژه از این منابع می‌باشد. بنابراین، روشن است که آگاهی از چگونگی رفتار سایر کشورها در این زمینه از اهمیت ویژه برخوردار است. گزارش حاضر باهدف آشنایی دست اندرکاران و به‌منظور کمک به رشد و توسعه بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط به صورت برگرفته‌ای از گزارش تحقیقی جامع دولت هنگ‌کنگ درخصوص تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط توسط خانم مرجان تمجیدی کارشناس مرکز تحقیقات و بررسی‌های اقتصادی اتاق ایران و با همکاری خانم معصومه آریامنش آماده گردیده و برای بهره‌گیری علاقمندان ارایه می‌شود.

تحریریه

برنامه‌های چهارگانه تامین مالی که در دسامبر ۲۰۰۱ / ژانویه ۲۰۰۲ بنیان نهاده شد، عبارتند از:

- * برنامه تضمین وام SMEs (پیش از این تحت عنوان برنامه تضمین وام تاسیسات و تجهیزات SMEs شناخته می‌شد).
- * صندوق تامین مالی بازاریابی صادرات SMEs.
- * صندوق تامین مالی آموزش SMEs.

پیشینه:

بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (SMEs) ستون اصلی اقتصاد هنگ‌کنگ و نیروی پیش برنده توسعه اقتصادی آن می‌باشد و نقش مهمی در جریان تغییر ساختار اقتصادی هنگ‌کنگ ایفا می‌کنند. SMEs در هنگ‌کنگ بالغ بر ۹۸ درصد بنگاه‌های اقتصادی را در بر می‌گیرند و در حدود ۶۰

تردید نیست که توجه به رونق این بنگاه‌ها در توسعه اقتصادی کشور و در نهایت شکوفاسازی اقتصاد و رفاه اجتماعی آن از اهمیت ویژه برخوردار است.

* صندوق توسعه SMEs. در دسامبر ۲۰۰۲، کمیته SMEs بازبینی جامعی روی طرح‌های چهارگانه تامین مالی SMEs انجام داد. به طور کلی، کمیته عقیده دارد که این برنامه برای SMEs کاربرد عملی دارند و در کمک به آماده‌سازی آنها جهت رویارویی با چالش‌ها و فرصت‌های جدید تاثیرگذار هستند. همچنین خاطر نشان می‌کند که برنامه‌های تامین مالی با افزایش مناسب سقف تضمین / وام بلاعوض برای بنگاه‌های منفرد، توسعه امکانات طرح‌های منفرد، افزایش زمان تضمین وام و منطقی

میلیارد دلار برای کمک به این بنگاه‌ها برای رویارویی با فرصت‌ها و چالش‌های جدید اختصاص داد.

درصد نیروی کار در بخش خصوصی را در استخدام خود دارند. دولت منطقه ویژه اجرایی هنگ‌کنگ (HKSAR)^(۱) اهمیت زیادی برای حمایت از SMEs قایل شده است. در راستای حمایت از SMEs جهت همراهی با توسعه اقتصادی، مدیر اجرایی، در سخنرانی سیاستی خود در اکتبر ۲۰۰۱ گزارش طرح‌های حمایتی برای SMEs که از طرف کمیته SMEs در ژوئن همان سال به او تقدیم شده بود، را پذیرفت و ۱/۹ میلیارد دلار برای اجرای برنامه‌های چهارگانه تامین مالی همراه با اختصاص کامل ۷/۵

کردن روند تقاضا، نیازهای SMEs را در زمینه تامین مالی، بازاریابی و تربیت نیروی انسانی به صورت جامع‌تر و موثرتر مورد توجه قرار خواهد داد. دولت منطقه ویژه اجرایی هنگ‌کنگ (HKSAR)، پیشنهاد کمیته SMEs را به طور کامل پذیرفته است. طرح‌های اصلاحی برای برنامه‌های جداگانه در زیر خلاصه شده‌اند.

طرح‌های اصلاحی

برنامه تضمین وام تاسیسات و تجهیزات تجاری بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (BIG)^(۲):
[در حال حاضر تحت عنوان برنامه تضمین وام SMEs شناخته می‌شود]

بنگاه‌های اقتصادی

کوچک و متوسط (SMEs)
ستون اصلی اقتصاد هنگ‌کنگ
و نیروی پیش برنده توسعه
اقتصادی آن هستند.

- افزایش حداکثر مقدار تضمین وام تاسیسات و تجهیزات تجاری برای هر SME از یک میلیون دلار به دو میلیون دلار و افزایش مدت زمان تضمین از سه سال به پنج سال.
- افزایش امکانات تضمین دولتی که شامل دو نوع از وام‌های سرمایه در گردش می‌شود:

۱- وام‌های سرمایه در گردش وابسته^(۳) به بنگاه‌هایی پیشنهاد شد که یک تضمین وام تاسیسات و تجهیزات تجاری دریافت کرده‌اند.
۲- وام‌های حساب‌های دریافتی^(۴).
حداکثر مقدار تضمین برای هر بنگاه تا سقف یک میلیون دلار و برای یک مدت حداکثر دو ساله، برای هر کدام از وام‌های

سرمایه در گردش فوق می‌باشد. طرح‌های اصلاحی برنامه تضمین وام تاسیسات و تجهیزات تجاری در ۳۱ مارس ۲۰۰۳ به مرحله اجرا در آمد. این برنامه (BIG) به برنامه تضمین وام بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط تغییر نام یافت تا افزایش امکانات تضمین وام دولتی را تحت این برنامه (SGS)^(۵) نشان دهد.

صندوق توسعه بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (SDF)^(۶):

این برنامه حمایت مالی برای پروژه‌های پیشنهادی را فراهم می‌کند و به وسیله سازمان‌های حمایتی توزیع غیرانتقاعی مناسب، سازمان‌های تجاری و صنعتی، انجمن‌های حرفه‌ای و موسسات تحقیقاتی که هدف آنها افزایش رقابت بنگاه‌ها به طور عمومی یا در یک بخش خاص می‌باشند، به مرحله اجرا در می‌آید. با توجه به واکنش گروه‌های مختلف، کمیته SMEs خاطر نشان کرد که لزومی برای تغییر این برنامه در حال حاضر نیست.

صندوق تامین مالی بازاریابی صادراتی (EMF)^(۷):

افزایش حداکثر مقدار وام بلاعوض برای هر SME از ۱۰ هزار دلار به ۴۰ هزار دلار. برای هر تقاضای موفق، حداکثر مقدار وام بلاعوض، ۵۰ درصد از کل هزینه‌های تایید شده‌ای است که توسط متقاضی برای فعالیت مناسب ارتقای صادرات به بار می‌آید یا ۲۰ هزار دلار خواهد بود. (هر کدام که کمتر باشد)
طرح‌های اصلاحی برای EMF در ۲۴ فوریه ۲۰۰۳ به مرحله اجرا در آمد.

صندوق آموزش بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (STF)^(۸):

- افزایش حداکثر مقدار وام بلاعوض برای هر SME از ۱۵ هزار دلار به ۳۰ هزار دلار.
- امکان ارایه درخواست SMEs قبل و بعد از شروع دوره‌های آموزشی. در موارد

بعدی SMEs، باید درخواست را حداکثر ۳۰ روز بعد از اتمام دوره‌ها ارایه دهند.

طرح‌های اصلاحی تکمیلی

برای کمک به SMEs جهت مقابله با چالش‌های ایجاد شده در اثر شیوع بیماری سارس (SARS)^(۹)، طرح‌های اصلاحی زیر از تاریخ ۲۳ ژوئن ۲۰۰۳ به مرحله اجرا درآمد:

۱- صندوق بازاریابی صادراتی (EMF):
- افزایش حداکثر مقدار وام بلاعوض قابل دریافت هر SME از ۴۰ هزار دلار به ۸۰ هزار دلار.
- افزایش حداکثر مقدار وام بلاعوض برای هر تقاضای موفق به میزان ۳۰ هزار

بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (SMEs) در فرآیند توسعه اقتصادی، اجتماعی، به ویژه صنعتی کلیه جامعه‌های اقتصادی از جایگاهی ویژه برخوردارند.

دلار یا ۵۰ درصد کل هزینه‌ها برای موارد قابل پرداخت. (هر کدام که کمتر باشد)

۲- صندوق آموزش بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط (STF):
افزایش سطح یارانه برای هر تقاضای موفق، از ۵۰ درصد به ۷۰ درصد هزینه‌های آموزشی.

۳- از آنجایی که هزینه‌ها نباید از ۹۰۰ میلیون دلار تجاوز نکند، دارایی‌های EMF، STF، SDF برای آماده‌سازی تاثیرپذیرتر، با توجه به میزان تقاضا و درصد پذیرش (حق خرید سهام جدید)، ادغام خواهد شد.

حداکثر مقدار تضمین / وام بلاعوض برای هر SME تحت برنامه‌های چهارگانه تامین مالی ممکن است به ۴/۱۱ میلیون دلار از

کل	SDF	STE	EMF	SGS	تعهد دولت
۷/۵ میلیارد دلار			۹۰۰ میلیون دلار	۶/۶ میلیارد دلار	
۴/۱۱ میلیون دلار (بدون در نظر گرفتن وام بلاعوض از SDF)	بدون کاربرد	آموزش کارمندان: ۲۰ هزار دلار آموزش کارفرمایان: ۱۰ هزار دلار	۸۰ هزار دلار	چهار میلیون دلار: * تضمین وام تاسیسات و تجهیزات تجاری: دو میلیون دلار. * تضمین وام سرمایه در گردش وابسته: یک میلیون دلار * تضمین وام حساب‌های دریافتی: یک میلیون دلار	حداکثر مقدار تضمین / وام بلاعوض قابل دریافت برای هر SME
بدون کاربرد	حداقل دو میلیون یا ۹۰ درصد کل مخارج پروژه	۷۰ درصد بودجه آموزش	۳۰ هزار دلار یا ۵۰ درصد کل هزینه برای موارد قابل پرداخت (هر کدام که کمتر باشد)	* تضمین وام تجهیزات و تاسیسات تجاری و تضمین حساب‌های دریافتی: ۵۰ درصد وام تصویبی مربوطه * تضمین وام سرمایه در گردش وابسته: ۵۰ درصد از تضمین وام تجهیزات و تاسیسات تجاری وابسته به هم یا ۵۰ درصد از وام تأییدی (هر کدام که کمتر باشد)	سطح تضمین / وام بلاعوض برای هر تقاضای موفق

Loans

4- Account Receivable

حساب دریافتی مبلغی است که شخص یا شرکت بابت فروش کالا یا خدمت از دیگران طلبکار شده است.

5- SME Loan Guarantee Scheme

6- SME Development Fund

7- SME Export Marketing Fund

8- SME Training Fund

۹- در سال ۲۰۰۳ با شیوع سارس اوضاع اقتصادی هنگ کنگ رو به وخامت گذاشت اما در اول ژوئیه سال ۲۰۰۳، دولت مرکزی چین به موقع، با هنگ کنگ برنامه نزدیکتر ساختن روابط اقتصادی و تجاری را امضا کرده و اقتصاد آن را احیا کرد.

۱۰- صندوق آموزش SMEs از اول ژوئیه ۲۰۰۵ به فعالیت خود جهت اعطای وام خاتمه داده است.

❑ ادامه دارد

* تزریق ۳۰۰ میلیون دلار اضافه به صندوق بازاریابی صادراتی و صندوق توسعه SMEs که در نتیجه یک افزایش کلی ۵۰۰ میلیون دلاری را سبب می‌شود.

* حذف شرط اخذ تأیید اصولی تأمین مالی، زیر نظر صندوق بازاریابی صادراتی از SMEs، قبل از شرکت کردن در فعالیت‌های توسعه صادرات و امکان درخواست SMEs برای وام بلاعوض صندوق صادرات بازاریابی طی ۶۰ روز تقویمی بعد از مشارکت آنان در فعالیت‌های مناسب توسعه صادرات.

* امکان انحلال صندوق آموزش SMEs (۱۰).

پی نوشت‌ها:

- 1- Hong Kong Special Administrative Region
- 2- SME Business Installations and Equipment Loan Guarantee Scheme
- 3- Associated Working Capital

تاریخ ۲۳ ژوئن ۲۰۰۳ افزایش پیدا کند.

نگاهی به برنامه‌های چهارگانه تأمین مالی SMEs در سال ۲۰۰۵

با در نظر گرفتن کمبود امکانات برای برنامه‌های چهارگانه تا اواسط ۲۰۰۵، کمیته SMEs در ژانویه ۲۰۰۵ تحقیقی را روی برنامه‌های چهارگانه تأمین مالی انجام داد. با توجه به توصیه‌های کمیته SMEs، دولت منطقه ویژه اجرایی هنگ‌کنگ (HKSAR) تصمیم گرفت تا تغییرات زیر را اعمال نماید:

* کاهش میزان نرخ قصور در پرداخت وام فرضی SGS از ۱۵ درصد به ۷/۵ درصد و به کارگیری ۲۰۰ میلیون دلار از هزینه‌های اصلی تخصیص داده شده SGS برای EMF و SDF.

* براساس مورد فوق، افزایش تعهد تضمین وام کلی تحت SGS از ۶/۶ میلیارد دلار به ۱۰/۶ میلیارد دلار.